

★ ከጥኑኬ ★

* 華中文化藝術學院 人事處秘書 PC 單元 *

የካተት 1999 ዓም

መንኛስ የከተት--የዓመል የተግል ጥሩ

መተዳደሪያ መረጃዎች ካኩንድያም በገዢ ተማሪው ለመጠጥ የሚችሉ መሆናቸውን እያየን ነው፡፡ የኢትዮጵያ ከዘበበ እንዲ የከተት ተሽናቶ ለገዢ የከተት ለመጠጥ በቻባል ገዢ መግኘቱ እንዲያ የታረክ ሰራተኞች ብቻ ሲያስበሩን በለን በከል ዝግጁ ከየከተት 66 እስከ እንደርሱ የከተት ሁለም የተገኘኝ የዓመዬ ጥሩ ሲሰተዋዣ መሰማች በሚንችን ገዢ የሰራራው የሙቀና ቅንጠር ለወገድ አለመቻለን፤ ስቀቻችን የቆጠለ ለቀጥልም የሚችል መሆኑን ያስየናል፤ ለቻባል የተዘጋጀ ከዘበበ መኖሩ ግን ከሁሉም በገዢ አነጻ ከስተት ነውና መንፈሰ የከተትን በማይስ ለቀጣይ አመርቃዊ ተግል ለተደረሱ እመዕም ነገሮች መከተመ ለኢትዮጵያ ሁሉመናና ለህዝብ ይህንት ተር አባላርና በሩን ተስፋም ፍጤጠቅ ነው፡፡

ለአያሌ ዓመታች የቀይ ሪፖር ቅዱል በአካባቢ የትግል ተሟተው ገዢ ከባድ ጉዳትን አድርጎ፣ የሁንታች ዕጣ ለተቋቶች የምት ስራት ጉዳይ ለለሳው ደንገሞ እናደ ከረንቱ ስሁ የሚይኩ ሆኖ ቅድሞ ነበር፡፡ የን
መንፈስ የከተት ድጋጌ ያቀማበለት የተወሰነት ቁጥጥ በለው ሆኔታዎችን በመረዳት የተገኘዘበበትንም
ለበዝሃኑ በማስረዳት ተንተው ተግለጻ በመቀጠልቸው፣ ሁወታት-አሁልኝ የሥልጣን ባለቤት ከሆነበት
እንስቅ በተኋኂገ ተቀም የሚስንጋለት ከፍለው መነሻ የእተዋጽኑን የድረሰበልኝ ታሪ ተሮ ሌያናን

በኢትዮ ወጪታና ጽማግነዱ ተማሪዎች አስተማሪዎች እርሃ አደራና ከተማው ሁሉም የበከላን
አስተዋወያ ለተገለ በማድረጊ ለረጅም ገዢ የተከፈለው መሰዋወት በግንባት 97 ለተከለተው የሳቀ ታቻ
ህለናና የእመዕ መንፈል አበቃቃል:: የየካቴት 66 አበየት ለረጅም ገዢ በተከሂደው የተማሪወችና
የአገዳር ቴግል:: የእርሻ አደራቸ አመዕና የለለውም እምበትናነት ወጪት እንደመሆኑ መጠን በ97
ዓም የተከለተው ተረከዋሁ አዘጋጅ ትግልም እንዲሁ የበከሃኑ የዓመታት ቴግል ወጪት ነበረ:: ይህ
ደግም የታረኩ ዕይታቸው ማዘኅዎች ለሆነው ሁሉ በግልጽ ለታይ የሚገኘ መሆኑ ያለበት ጉዳይ ነው::
በልማ በልተረሱ በልለሁለው ማሳ ላይ መኖ ተዘርተ ተሩ ምርጥ እንደማይደበበቅ ሁሉ በተቀት ወራት
የፖለቲካ ሲሆን ሆኖችን ወሰተ ተቀምር አስተከለተም:: ዓመታት የረጅም የፖለቲካ ሲሆ ለእመዕ
መንፈል ግንባታ ለመሆሣቸት በየቦቃቸም በበቃ ለላልተኩሸ ለድል አስቦቃቸም:: ይህን ስርድ:: ለሁሉም
መከተ ገኔ በዘመ ሲሆን መሆኑ ቴግልና ከባድ መሥዋወት እንደሚጠበቅናም ገልፅ ነው:: እኔ
የእተኩናም አዘጋጅ “ክንሱም ምን አበበ” እያለ በሚጠይቷበት በቀድሞው ሆኖታ ላይ አይደለም
የሚገኘው:: “ሀውሳት-እተኩናም ምን ያለውደመው አለ” በለ አገዛዎን በጠጣትነት ላርቃ ለይለውባቸው
መፈለጊን ገልፅ እናርሃ በመታገል ላይ ነው ያለው:: ይህ ለተገለ መሠረት የሆነ ታቻት በፍና እያለ
ትግል ነልቶ አስተዋጥቶ ዓይም በግድ የአደራቸቸውና የመረግወችን ያከመት እንደኋነስ ይገኙናል::

ቻር አምጥቃል፡፡ ህወሓት/አስተዳደግ የቻር ተራና ምንም መሆኑ በተወጠኑ ክፍለች በበቃ አልተረለም፡፡

የንግድ ለመወቅበት ተደምሯል ለተምህርቻቸው እንዲያደርግ ባንብዕችን ለንይነት ይገባል፡፡ ይር
በያብር እንሰሳ የሰር ነውና፡ ተቃዋሚ ቤትለው የጋራ ድንገቶች ለማረጋገጥ ዕውን ማድረግ
የለባቸውን ጠንካሬ ሁብረት መመለከት በለመቻለቸው፡ የመረጃቸውን በዘመኝ ያረፈና ሆኖታ
ለማስቀበል በለመቻለቸው፡ የመለሰ አገዛዎች ተጠቃሚ ሆኖ፡፡ ይህ ይከመት የሚያመጣውን ጥናት
በተመለከት በዘመኝ ተመክር የነበረ ቤትምን፡ ከዚህ ምንም ዕውቀት አልተገበሩም፡፡ ሆኖን አቀፍ
የእትምና የጥኩስ-ቢሮች ቤትለው ሁብረት ከሁለት ፍመት ተረት፡ ወይም ተረት ከግዢት በጀት የስንቱን
ሻጥርና ይንቃሬ ተወተኛ ቤትም ለመስራትም ለይመል ለየድር ለያደርበት የሞኑና ከፍለው እበኑ፡ ገና
በአዲስአበባ ተረጋጧው ሌላ-ፍላት ቅል፡፡ ይህ የመጀመሪያ ተፋት ደግሞ በለለው ተከታታይ ተፋቶች
ታቸቦ፡ የምርጫው ሆኖ በርድ ከልተለው በምርጫ እንከልልም እንዲባል በምስራታው ጥብቃ ወቅት
የተደረሰበበት ለምግኑት ወዳደሮ ተተወ፡፡ በምርጫ ከተገባው በጀት ቤትም የህወሓትን ማንኛ
በሚያውቀት የተጠበቀው ማጭበርበራው ሌከት እናደሚቻል ተጠቃቀምና እበኑ፡ እንደተፈራውም
እስተራቸና ከርከና የሚደኝ ከፍለው ተብሎው የተወስኝት የእትምና ስዝብ ተቀም የሚገኘው
በፊደና የህወሓት የሱስ የምርጫ በርድ የተባለው በመሆናቸው ለለግዝብ የሚያመች ወጪና ሌይ ተፈርጉ
የሕዝብ ይምሮ ተማሪው ሁዋዊ ተባለ፡፡

ይህን በመቻወም ለደረሰ የተቻወሙው ትግል በየደንብነት ገራ ሲያጋገኘን ቅድሞ ነበር:: በተለይም በዝክ
ቅስቀሳ የተዘጋጀው እኩለ አበባን የሙላት ከተማ የሚደረግ የመቻወሙያው እድሜ በተቻወም ታይሎች
መሆኑ በረሰተው ተከርክሩ ከዘመና በንግድ መደረሰ ለበዳዘንና ለመለስ ንናዊ መለቀቁ ደንግሞ ከፍተኛ
ገኘት ያስተካላኝ ፖስ ለምናያው አስከል ሆነታም በር የከልተ መሆኑ መጠቀሰና መታወቃም ያለበት
ነው:: የ አዝብ ተዘጋጀቶ የጠበቀው እድሜ ተከሂደ ሲሆን ፍር በሁገራቸን የጋለጭ ሂደትና ይዘት ገይ
ለያስከትል ይቻል የጊበወው ለወጥ ሲገመት:: በዚህ መስከ የበዳዘንና ወከር ለምተወፍ እነበትን አያዝው
እድሜው እንዲከከለድ ተሸ ያደረጋት ማስተካቸች ተልቅ ለአከተት መሆኑታወም ፖስ አሉ ለጊል
የሚይቻል ተደራጅ::

በምርጌው ወቅት የተገለጠውን የአካባቢን ደምኩ በመቀማቸና በመቀልበስ የሚለ ካናዊ ብረ አካባቢ
በድንጂ በምንጭ በሰላም ሆልጣንን እንደማይዙለቷ አሳይቸል:: የ፭፻፯ ጥንበት የሚጠና በህወሓት ገዢ
የሰነድለው ጽንፈት በሁሉም ነው የተለተዋለ ፍቃ ስራን የመለስ በድንጭ ይህን የአካባቢ ደል
ለመቀማቸ የፈወመዎ እረመኝያዊ ቅድመኬ ይህን አገዛው ለመጠል መንገዶች ሁሉንበት መሆኑ
እንደለባቸው ተቀኖል:: የአካባቢው አመሰ አካል የሆነው የአድማ እንቅስቃሴ ማለትም ወና ወና የአካባቢ
ማዳከለውና የመተ ከተማዋቸ ከማድረግ አስከ የህወሓት የሚገኘ ተቃዋሞና ተጠሪዎች ተጠሪዎች ገዢ ማዳቀብ
አስከማድረግ ደረሰ ያለው የአካባቢን የአመሰ ታይል በሚያነስለበት መንገዶች በተደራሱ እንቅስቃሴው
መታወቺ እንደለበት ገልፅ ሆኖል:: የኢትዮጵያን አካባቢ የባክ ፍመታት መርሃቶች በርግጥም
ገድተውቸል:: መርሃት ሲላቸው ባለቤም፡ ማስተ አይሁንም፡፡ ከዚህ በገዢ ግን የሰላም፡ የመረጃዎና
እጅ እጅ ያለው በቃቃና መማቀቁ ነው፡፡ ሁኔታ ስተዋረድ፡ መብቶች ሲረጋጠ ማየቱ ነው፡፡ ከሁሉም
በገዢ የተመዘዣው ሁኔታ ለገንባይ ታይል አስረከበ ስተፈራርብ መመሌከቱና በዚህ አስቀራንት መጠቃቁ
ነው፡፡ ሲለዘህም የነገው ተግል አቅማዊና ተከራዩት የህወሓትን አድናጋዴና ከፋይ ገዢበት ያልፈሰና
በዝህን የኢትዮጵያ አካባቢ ያስተባባሩ ሁሉንበት ብረ ሁወጥት/አካባቢውን ተግል ነው መሆኑ ያለበት፡፡

ከየከተት አስከ የከተት ለ33 የተግል ፍጤታት ጥልቅ ሆኖ የቆየው ሁኔታ የከዘበት ተግል የድል
በለቤት ይሆን ከንድ የከዘበት መደረጃት ተብሎርና በጋራ ለመታገል የመፈረጥና የመንሳባት ሁኔታ
ለከበት ነው:: በተናጠል በሚደረግ ተግል ልሰን ካጥሉ ማስጠቃቄት እንዲ ድልን ማስገኘት አይደለም::
የህወሓት/ክህናወንን ተረጋግጧል ስለ አካላት መንግሥት ገና በአንቀጽናቱ የተባበ ተግል በያዝተመው እንዲሁ
ተንዘረፍው አይከርም በንግዴ ነበር:: በ97ቱ ዝግጁ የሚጠሩ ሁኔታው ክፍፍል ተወካይ ተቋዋሚ ተደለው
በግብረት ቤታዊ ዓይነ ወጪዎች ክብራው በጣም የተለያየ የተሻለም ለማን ይቻል እንደኋበር መግመት
አያዝግትም:: ወጥቱና ስማግለዣ እናርስ እያደና ማረተኞች እና ተማሪው ንጂዱው እንዲሁም የከዘበት
ግምገኑ አካላ የህኑቱ ሲተቻቸው ሆኖም ሆኖም ተነስተው በነበረበትና ሰነማዊ በነበረውም ተግል
እርዳል እንቀተቀተ ተደለዋቸውን አሳይቻቸዋል:: ነገር ገን ክገኘው በፊት እምባንናዊነትና አስተራት
በህር የተናሱ ለማማዊ የነበረው ሂደት እስራተኞ፡ ድጋፍበን፡ በቀቃን፡ የበዚ ነትና የደም መፍሰሰን
ወይስከተለው ሂደት ተሽጋግሩ:: አካላዎም ያስገኘው ድል ለነጠቀች ተለ፡፡ በውቀቱ ተነስተዋ የነበረውን
አካላ ተቋዋሚ ተደለው በመከተልቻቸውና በበቀም ባለማግረጃቸታቸው መርተው ለድል ለማብቃት
አልቻለም:: ይህ የከፍፍል ሁኔታው ለአካላ የገበተኞች ቅል ከኩን አጽርጫው ከዋናው መተት ጽር
መሰለና ለሚፈልጉት ሳለቻከናቸ አመና ሁኔታን ፈተጋለቸዋል:: የዚህም ተምህርቱ የድል ከኩና
በተባበ ተግል ገዢ መመስረት እንዲለበት የሚያሳይ ነው:: ድርጅቶች በስማዕት ደም የተገኘውን
ተመከር አከበበው:: እኔ እስል እኔ እስል የሚለውን ወይም የድርጅት ወጪን ተቆም ከህገር በገዢ
የሚያሳይውን ማንኛውም አቋም አስመግዶው:: ሆኖ እናን በሆነ የጋራ ተረጋግጧው ወይም ገብ
ዘረም ተሳቢበው:: ተቀናቸተውና አገልግሎት መታገል መቻል አለባቸው:: ከህገር በፈተና በገዢ ማንኛውም
የለምና በርዕም ወይም በሥልጣን ጉባት ከረም ለመጋጌችና ለመለያየች የባሽ ሁኔታውም ሆነ
ሂለው ከቶ ላኖር አይገባምና ነው::

የትግራትን ገብ ማረጋገጫን ከመለስ አገባብ አገቃቸ፣ ክንጥበበት እና እድሜ ሁልዎችን ማስከበር
መሆኑ ግልፅ ነው፡፡ ይህ ሁሉን ቁጥሮች ገብ ደግሞ የተለየች አትጥቅምን ለመመለረት፣ ማቀሻን
ማለምን የገድ ይገል፡፡ የተለየች ስንጻም በመሠረቱ ደምኩራሳን፣ ዕከልነትን ዕውን ማድረግን
ይመለከታል፡፡ አስተካታ ለሰራው ሁበረተሰባ የሚበች ምክ ደምኩራሳን የትግራ መመሪያ እድርጋል፡፡
ምቃኑንና ስርቶ እድሩን ሂዝብ ከሌሎው ዕከል ባለቤት ማድረግና ፍትኑ ሪፖርት፡ የህግ የበላይነትን
ማስፈን ወና ተልዕኮው ነው፡፡ ስርቶ እድሩን ለባንበብ አለማግለጥ፣ የሥራና የነር ወስተናውን ማስከበር፡
የባቡና የምርጫ ተጠቃሚ ማድረግ፡ የህጻረተሰባን የትምህርችና የጤና አገልግሎቶች ማስተናቸዋል

ለሁሉም ማኅረሰ፡ የበታችን መብት የሚገሩዱትን ሁኔታዎችና ለምድች ማስወገድ፡ በከተማ መሆል
ስላምና ዕከ-ልነትን ማስፈት፡ ሁጻርን በኢትዮጵያ መግንባት፡ እና የሚጠቃ በሥራ ማዋል፡ማክበር...ውዘት
መጠቃቅን አጥቃቶም የሚገልጻት እንደሆነ አሳካታ ይመናል ይታገላልም፡፡ እና ግን በቀድመኝ ሁጻርን
ለማድና መታገል እንዲለበትም መንቀቂ የወ-ቋል፡፡

የህጻናት በዘመን የሚገኘውን ወማቅችና ሆኖች በመንፈሰ የከተት የሚያነስበት የተግል እንቅስቃሴ
ቁስቀሳ አስፈላጊ ነው:: ተወልድ በደረሰናውና በጀምሮአው ትግል ይጠናል በለመ መዳምድም ስህተት
ከመሆኑ በገዢ በግንባት 97 ዓዋም የእሁን ተወልድ ያኝነቱን-ቁራጥነቱን አስመሰከረል:: በዘመን
በግራፍ ጉዳይ የግብናል በለመ ለተግል ድርሻአቶዎን እንዳይሰጠ ሥርዓቱ ወጪቱን በአንጻል
ልምዶች በመተመደ:: የእድንካሬ ዕምትና የሰነድ ልምዶን በማስቀሩ:: እውተንና የእይደሰስ በሽታን
ለጠቃቄ የሚያሸጋገን ሁኔታዎችን በማስፈጸም:: የሚችሉውን ሁሉ እያደረገ ነው:: ሁገራዊ ለሚትና የተግል
ለማት ያሳቻውን ወደ ለደት በማስቀሩ:: የተግል ይር የሆነ ልምዶችን በመደግኝና በሂይይናትና
በበረሰቦ በመከናፈል...ወዘተ የመለሰ አገባብ የወጣቱን ሁገራዊ ተቀርና የተግል ለማት ለመግደል ቅን
ተለት እያጣረ ነው:: ስለሕይም ሁገር እድን ትግልችን በቀድሚያ ወጣቱን ከዚሁት ወተመድ ማረቃ::
ማውጣትን ይጠየቁል:: ተጋይ መሆን የሚገባው ቤይል ባከና ወይም ለለደት ተክርነ እንዳይገኘ::
እንዳይቀር አስፈላጊው ጥረት ለደረግ የግብናል:: ይህ ወሳኔ ትግል ዓዋም ያርቻቻች በቀድሚያ
ፈጥቶችውን በመንፈሰ የከተት እንዱው በቁል ስይሆን:: በግብር ለውጣቱ ሁሉ እርዳያ እንዲሆነ
ይጠራቻቁል:: ተያይዞ ገዢ ዓይነት ሁኔታ እንዳይደረጋው የመርና ተመሪ ማርና ታስቦታም ተገቢ
በታወን ይዘን መግኘት አለበት ማለት ነው:: ያርቻቻች ለጥቶው የእንደነት እንዲ የከፍናል::
የእተኩዳያዊነት እንዲ የጥበት ወይም ትምህሯት እስከፈቀድ ለሆነ ከቶም አይገባም ማለት ነው::

በሀገራችን አገም እየተከሰው ያለው ነጋጀት የተግል፡ የእመዕ ተረን የሚያስተካበ ነው፡፡ በለቀት ፍመታት የተከፈለው መሳቅዕት ሁሉ፡ ከንቱ ስይሆን በደረሰበንበት ጉዳትና የተግል ይረዳ መሠረት ነው፡፡ ተግልንና ድልን በሥልጣን መያዝ አለመያዝ በቻ ወሰንው የሚተምኑ ይህን የተጠቀሰውን ህቃ ይሰቱታል፡ የልሰሰው ክብር ደም እያሱም ያለው ነገድንዳዋ ደምዕ ክፍርአቶው አይገባም፡፡ በሥልጣን ያለው የመለስ በድን ግን የታሪክ ሂደትና አቅማዊ ወደ መቋበሩ እየወሰድው መሆኑን የተረዳ መሆኑ ባይጠራጥርም፡ ከሥልጣን ለመቆየት ግኝ በዘር ደም ለማፍሰስ በመዘገበቸት እያ ነው፡፡ ህገኘን ለባስ ተፋት ለመከራየ በመቆብጥበት እያ ነው፡፡ በመሆኑም ማረጋገጫ፡ ከፈታ የሰርየታም፡ የተፋትም ክፍናወች ተደቃቃው-ባታል፡ በየተኋው መንገዢ እንደምት-ገደድ የሚውሰነው ግኝ፡ የመለስ በድን ስይሆን የእተየኩያ አገባብ ነው፡፡ የእተየኩያ አገባብ በዚህ ወገኑ በታ ተገኘ ማኅውን ለመወጣት ደግሞ በጋራ ተደራሱት መሬት ይገባዋል ማለት ነው፡፡ መደራሱት፡፡ ማመቱ፡፡ በተዋጠለት ስላት በጋራ መታገል፡፡

የከናት በየከናት ስትኩ መልዕክቱ የወ.ነው--ሁገኑን ለማዳን አዘጋጅ አብዛኛውን በርሃ በቻራተነት በዚኖ መታገላ አለበት የሚል ነው::

በተገበረው ተግል የእቃቻዎች አሁን ያቻንፈል!!!